

ปัจจัยทำนายคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย

Predictive Factors of Quality of Life among Security Guards

มณฑนา ดำรงค์ศักดิ์ Ph.D. * Mantana Damrongsak Ph.D. *
ธีรณัฐ ห่านิรติชัย Ph.D. ** Teeranut Harnirattisai Ph.D. **

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยของมหาวิทยาลัยที่มีคุณสมบัติที่กำหนดจำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต แบบสอบถามการรับรู้ภาวะสุขภาพ แบบสำรวจความเครียดจากการทำงาน และแบบสำรวจความพึงพอใจในการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ไคสแคว์ และการวิเคราะห์พหุคูณถดถอย

ผลการวิจัย พบว่า

กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 75.4 มีอายุอยู่ระหว่าง 40 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.7 เกือบทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 98.5) สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 53.1 มีสถานภาพการสมรสคู่ (ร้อยละ 61.2) ส่วนใหญ่มีบุตรครอบครัวละ 1- 2 คน (ร้อยละ 77) มีระยะเวลาของการปฏิบัติงานเฉลี่ย 2.99 ปี คิดเป็นร้อยละ 85.0

กลุ่มตัวอย่าง มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 5.78, S.D. = 1.42) ปัจจัยส่วนบุคคล (อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพการสมรส และประสบการณ์การทำงาน) ความเครียดจากการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน การรับรู้ภาวะสุขภาพมีความสัมพันธ์และสามารถทำนายคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย ร้อยละ 17.6 ($F [9,247] = 5.860, p < 0.001$) ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงถึงระดับคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย ซึ่งพยาบาลและบุคลากรทีมสุขภาพสามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เพิ่มเติมที่อาจมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของประชากรในกลุ่มนี้

คำสำคัญ: พนักงานรักษาความปลอดภัย การรับรู้ภาวะสุขภาพ คุณภาพชีวิต ความเครียดจากการทำงาน และความพึงพอใจในการทำงาน

* อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
* Lecturer, Faculty of Nursing, Thammasat University
** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
** Assistant Professor, Faculty of Nursing, Thammasat University

Abstract

This descriptive research aimed at exploring factors influencing the quality of life of security guards. Two hundred and sixty security guards that worked at the university and met the inclusion criteria were recruited. The research instruments consisted of the demographic questionnaire, the Quality of Life, the perceived health status, the Job Stress Survey, and the Job Satisfaction Survey. The distributions for each variable were examined using descriptive statistics, including frequency, percentage, and mean. Pearson's coefficient of correlation, Chi-square, and multiple linear regression were used to analyze data.

The results of study

75.40% were male and 32.70% of the subjects had age range between 40 and 50 years, with an average age of 32.7 years (S.D.= 10.144). Most participants (98.50%) were Buddhist, and had completed grade six (53.10%). Almost two-thirds (61.20%) of the security guards were married, with a mean of 1-2 children (77%). They had work experience as a security guard with a mean of 2.99 years (85%).

The participants reported that they had a quality of life perceived to be at a moderate level (Mean = 5.78, S.D. = 1.42). The set of factors that included, age, education, income, marital status, work experience, occupational stress, job satisfaction, and perceived health status were significant independent predictors of the quality of life among security guards, with a predictive power of 17.6% [$F(9,247)= 5.860, p < 0.001$]. The results of this study provide information that demonstrates the level of quality of life among security guards that work at the university. Nurses and healthcare teams can use these findings to promote quality of life among security guards. Further studies should explore other factors associated with the quality of life in this population.

Key Words: Security Guard Personnel, Perceived Health Status, Quality of Life, Occupational Stress, Job Satisfaction

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โดยทั่วไปบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 18 - 60 ปี จะใช้เวลาช่วงนี้ไปกับการทำงาน โดยมีการกำหนดรูปแบบของการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล เพื่อให้ตนเองมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข มีสุขภาพที่ดี มีความมั่นคงในหน้าที่การงาน มีรายได้ การมีเพื่อน มีสังคม และการทำให้ชีวิตมีคุณค่า พนักงานรักษาความปลอดภัย หรืออีกนัยหนึ่งคือยามรักษาการณ์ เป็นอาชีพที่พบเห็นได้มากในสถานประกอบ

การต่างๆ เนื่องจากในระยะที่ผ่านมาหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนต่างก็ต้องการความสะอาดสบายและความปลอดภัย จึงอาศัยบุคลากรที่มีคุณสมบัติที่จะทำหน้าที่ต่าง ๆ เช่น ดูแลความปลอดภัยอาคารและทรัพย์สิน บริหารจราจร การเข้า-ออกบริเวณและอาคารตลอดจนหน้าที่อื่น ๆ และในปัจจุบันอาชีพ พนักงานรักษาความปลอดภัยเป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมมากขึ้นและมีคนไทยจำนวนไม่น้อยได้เข้าสู่อาชีพนี้ และดำรงชีวิตด้วยเงินรายได้ แต่อย่างไรก็ตามยังมี พนักงานรักษา

ความปลอดภัย จำนวนมากที่ประสบปัญหาในการดำเนินชีวิตซึ่งจะต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัว นอกจากนี้ลักษณะการทำงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยมีวิถีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างจากการทำงานปกติ เช่น เป็นงานเฝ้าระวังตลอด 24 ชั่วโมงทุกวัน ไม่มีวันหยุดราชการหรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ รวมทั้งลักษณะงานในบางครั้งไม่สามารถกำหนดให้ชัดเจนหรือตายตัว เหตุการณ์อาจจะเกิดเวลาใดและสถานที่ใดก็ได้ (งานรักษาความปลอดภัย สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2551) ที่อาจส่งผลให้เกิดความเครียดจากงานเพิ่มขึ้น ความพึงพอใจในการทำงานลดลง ทำให้มีผลกระทบต่อภาวะสุขภาพและคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัยได้ นอกจากนี้การมีพฤติกรรมจัดการความเครียดที่ไม่เหมาะสม เช่น การดื่มสุรา หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จนส่งผลให้เกิดโรคตับแข็ง และอาจส่งผลถึงชีวิตได้ในที่สุด จากการสำรวจภาวะสุขภาพของประชาชนในประเทศออสเตรเลีย พบอัตราการตายจากโรคตับแข็งเนื่องจากการดื่มสุราอย่างหนักในประชากรเพิ่มขึ้น สำหรับในประเทศไทย ยังมีการศึกษาในเรื่องคุณภาพชีวิตในกลุ่มพนักงานรักษาความปลอดภัยอยู่ค่อนข้างน้อย ซึ่งงานวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย โดยธนวัฒน์ เรืองเดช (2545) พบว่า ระดับคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัยอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต เป็นสถาบันการศึกษาที่มีบุคลากรที่สำคัญในด้านรักษาความปลอดภัยที่ทำหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยให้กับบุคลากรและนักศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยมีจำนวนของพนักงานรักษาความปลอดภัยทั้งสิ้น 550 คน การศึกษาถึงคุณภาพชีวิตของบุคลากรกลุ่มนี้มีความจำเป็นเนื่องจากคุณภาพชีวิตมีผลต่อการทำงานและการพัฒนาของสถาบันหรือมหาวิทยาลัย กล่าวคือ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่องาน และทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อองค์กร นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมในเรื่องสุขภาพจิต ช่วยให้อารมณ์ดีมีความสุข มีการพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพขององค์กร และยังช่วย

ลดปัญหาการขาดงาน การลาออก ลดอุบัติเหตุ ส่งเสริมให้ได้ผลผลิตและการบริการที่ดี ทั้งคุณภาพ และปริมาณคุณภาพชีวิตที่ดีจะส่งผลต่อองค์กร 3 ประการ คือประการแรก ช่วยเพิ่มผลผลิตขององค์กร ประการที่สอง ช่วยเพิ่มขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานตลอดจนเป็นแรงจูงใจให้แก่พวกเขาในการทำงานประการสุดท้าย คุณภาพชีวิตจะช่วยปรับปรุงศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานด้วย (Huse & Cummings, 1985) ซึ่งในการทำงานจะเน้นไปที่การสร้างความสุขใจ สภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย โดยเฉพาะพยายามสร้างให้คนทำงานมีความสุขกับงาน (Cascio, 2003) อันจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความคิดสร้างสรรค์ที่ดีซึ่งนำไปสู่ การมีแรงจูงใจที่ดีทำให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพได้เพิ่มผลผลิตมากขึ้น ในการทำงานจะพบปัญหาต่าง ๆ เป็นต้นว่า ขาดความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ขาดความมั่นคงในหน้าที่การงาน ขาดเวลาส่วนตัวไม่ได้รับความยุติธรรมไม่ได้รับการพัฒนาและเรียนรู้ งานหนักเกินไปรวมทั้งขาดความเชื่อมั่นในตัวผู้บังคับบัญชา ปัญหาเหล่านี้ถ้าไม่ได้รับการพิจารณาแก้ไขจะบั่นทอนสุขภาพกายและสุขภาพจิต

จากการทบทวนงานวิจัยพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย มีสาเหตุที่สำคัญมาจาก ความเครียดจากงานและความพึงพอใจในงาน (Job stress and job satisfaction) ภาวะสุขภาพจากการศึกษาของงานวิจัยของ ฟิเยอร์ และ คณะ (Feyer, Herbison, Williamson, de Silva, Mandryk, Hendrie et al., 2000) พบว่า ความเครียดมีอิทธิพลต่อภาวะสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดำรงศักดิ์ (Damrongsak, 2008) ที่ศึกษาในพนักงานดับเพลิงที่เมืองเบอร์มิงแฮม ประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่าความเครียดจากการทำงานมีอิทธิพลกับภาวะสุขภาพ และ การศึกษาของ แลงดี้และคณะ (Landry, Raman, Sulway, Golightly, & Hamdan, 2008) พบว่าความพึงพอใจในการทำงานมีผลต่อปัญหาสุขภาพ นอกจากนี้จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า มีวิจัยบางส่วนเท่านั้นได้ศึกษาคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัยแต่ไม่ครอบคลุมถึงปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ความเครียดจากการทำงาน ความพึงพอใจใน

การทำงาน การรับรู้ภาวะสุขภาพ ต่อคุณภาพชีวิต

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณภาพชีวิตและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และสามารถทำนายคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ อันจะนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติงานในการปรับปรุงแก้ไข และยกระดับสุขภาพและคุณภาพชีวิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความเครียดจากการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน การรับรู้ภาวะสุขภาพ และคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย
3. เพื่อศึกษาความสามารถในการทำนายของปัจจัยส่วนบุคคล ความเครียดจากการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน การรับรู้ภาวะสุขภาพ และคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ทฤษฎีความเหมาะสมระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อม (Person-Environment Fit Theory) ของเฟรนช์และคาร์แพลน (French & Caplan, 1972) เป็นแนวทางในการศึกษา โดยเชื่อว่าความเครียดที่เกิดขึ้นในที่ทำงานเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ของบุคคลและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งจะมีผลกระทบต่อความผิดปกติทางกายที่จะก่อให้เกิดความตึงเครียดที่เกิดจากการทำงาน การทำงานในอาชีพงานรักษาความปลอดภัยที่มีลักษณะการทำงานเป็นช่วงเวลาหรือกะการทำงาน (work shift) เป็นงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเฝ้าระวังการรักษาความปลอดภัย การดูแลงานด้านการจราจรให้กับบุคลากรและนักศึกษาของสถาบัน

ลักษณะส่วนบุคคลของพนักงานรักษาความปลอดภัย

การรับรู้ภาวะสุขภาพ ประสบการณ์การทำงาน การทำงานในสิ่งแวดล้อมในที่ทำงาน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดความเครียดจากการทำงาน นอกจากนั้นความแตกต่างของแต่ละบุคคล จะทำให้เกิดการพัฒนาทักษะในการทำงาน ความต้องการในงาน ความกดดันจากงาน ที่จะตอบสนองความต้องการในงานที่ทำ มีผลต่อความความสำเร็จในงาน ซึ่งสะท้อนถึงระดับการรับรู้ความพึงพอใจในงาน อันจะนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดี ครอบคลุมองค์ประกอบด้านครอบครัว สภาพแวดล้อม คุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรม สังคมและการมีส่วนร่วม และการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาความสามารถในการทำนายของปัจจัยส่วนบุคคล ความเครียดจากการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน การรับรู้ภาวะสุขภาพและคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือพนักงานรักษาความปลอดภัย ที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลากจากรายชื่อพนักงานรักษาความปลอดภัยที่ทำงานกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ซึ่งปฏิบัติงานมาอย่างน้อย 1 ปีขึ้นไป จำนวน 260 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณโดยใช้ค่าอำนาจการวิเคราะห์ทางสถิติ (Power analysis) สำหรับการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์และการถดถอยพหุคูณ โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบไปด้วย 5 ส่วน ดังนี้ **ส่วนที่ 1** แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ สถานภาพการสมรส และประสบการณ์การทำงาน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ซึ่งเป็นแบบสอบถามการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตคนทำงาน ในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ (Quality of Life of Thai Workers In Industrial and Service Sections) สถาบันวิจัยสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นข้อคำถามจำนวน 70 ข้อ ที่ประกอบด้วยคำถาม 6 ส่วน ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อม ด้านคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรม ด้านสังคมและการมีส่วนร่วม ด้านการทำงาน และสุขภาพของบุคคล

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้ภาวะสุขภาพ พัฒนาโดย สปีคและคณะ (Speak, Cowart, & Pellet, 1989) ประกอบด้วยคำถาม 3 ข้อ มีตัวเลือกที่มีสเกลแบบลิเกิต (Likert scale) โดยคิดคะแนนจากผลรวมคะแนนจาก 3 ข้อคำถาม โดยมีช่วงคะแนนทั้งหมดอยู่ระหว่าง 3 – 10 คะแนน

ส่วนที่ 4 แบบสำรวจความเครียดจากการทำงาน (Job stress survey) ซึ่งพัฒนาโดยวาก์และสปีลเบอร์ก (Vaag & Spielberger, 1998) มีตัวเลือกแบบ Rating Scale ที่มีค่าคะแนนตั้งแต่ 1 คะแนน (ต่ำ) ถึง 9 คะแนน (สูงที่สุด) มีข้อคำถามทั้งหมด 30 ข้อ มีช่วงคะแนนทั้งหมดเท่ากับ 30 - 270

ส่วนที่ 5 แบบสำรวจความพึงพอใจในการทำงาน (The Job Satisfaction Survey) พัฒนาโดยสเป็คเตอร์ (Spector, 1997) มีตัวเลือกที่มีสเกลแบบลิเกิต (Likert scale) ค่าคะแนนตั้งแต่ 1 (ไม่เห็นด้วยอย่างมาก) ถึง 6 (เห็นด้วยอย่างมาก) มีข้อคำถามทั้งหมด 36 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ช่วงคะแนนทั้งหมดอยู่ระหว่าง 36 - 216 คะแนน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการใช้หลักการแปลย้อนกลับ (Back translation technique) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาแปลแบบสอบถามการรับรู้ภาวะสุขภาพ แบบสำรวจความเครียดจากการทำงาน และแบบสำรวจความพึงพอใจในการทำงานจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ มา

เป็นฉบับภาษาไทย จากนั้นได้ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอีกท่านดำเนินการแปลแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับกลับไปเป็นภาษาอังกฤษเพื่อตรวจสอบเพื่อตรวจสอบเนื้อหาที่แปลยังคงเหมือนกับภาษาของต้นฉบับ ต่อจากนั้นได้ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน หลังจากนั้นผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้รับการตรวจสอบและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขภาษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ตลอดจนปรับปรุงข้อคำถามให้ถูกต้องเหมาะสม โดยได้ดัชนีความตรงของเนื้อหาของแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต แบบสอบถามการรับรู้ภาวะสุขภาพ แบบสำรวจความเครียดจากการทำงาน และแบบสำรวจความพึงพอใจในการทำงาน เท่ากับ 0.92, 1, 0.98, และ 1 ตามลำดับ

การตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำเครื่องมือไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์ครอนบาคอัลฟา (Cronbach's alpha coefficient method) (Polit & Beck, 2008) กับพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 30 คน โดยแยกการตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต แบบสอบถามการรับรู้ภาวะสุขภาพ แบบสำรวจความเครียดจากการทำงาน และแบบสำรวจความพึงพอใจในการทำงาน ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ 0.93, 0.91, 0.98 และ 0.93 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมจากพนักงานรักษาความปลอดภัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง และนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ทันที จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อผู้วิจัยได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เลขที่ 014/2554 ผู้วิจัยเริ่มดำเนินการทำการวิจัย โดยติดต่อประสานงานและทำหนังสือถึงหัวหน้างานรักษาความปลอดภัยเพื่อขออนุญาตดำเนินการเก็บข้อมูล ผู้ร่วมการวิจัยจะได้รับการอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย ผลกระทบจากการร่วมในการศึกษาครั้งนี้ ความเสี่ยงในการตอบแบบสอบถาม การเข้าร่วมการวิจัยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตัดสินใจที่จะทำแบบสอบถามด้วยความสมัครใจ รวมทั้งสิทธิของผู้ร่วมวิจัยที่จะยุติการเข้าร่วมได้ตลอดเวลาโดยไม่มีผลกระทบแต่อย่างใด การปฏิเสธการให้ข้อมูลในระหว่างการดำเนินการวิจัย ไม่เกิดผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างแต่อย่างใด ข้อมูลจะถูกเก็บเป็นความลับและแบบสอบถามทั้งหมดจะถูกจัดเก็บในที่ปลอดภัย ไม่มีผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องรับรู้ถึงข้อมูลในเอกสารได้ รวมทั้งข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างจะถือเป็นความลับ โดยจะนำเสนอผลการศึกษาเป็นภาพรวมตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างจะลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษานี้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ระดับคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดจากการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน การรับรู้ภาวะสุขภาพและคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

4. หาค่าอิทธิพลโดยการวิเคราะห์พหุคูณถดถอย (Multiple Linear Regression) เพื่ออธิบายความมีอิทธิพลของตัวแปรอิสระ ได้แก่ ความเครียดจากการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน และการรับรู้ภาวะสุขภาพที่มีต่อคุณภาพชีวิต

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยจำนวน 260 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 75.4 มีอายุอยู่ระหว่าง 40 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.7 (Mean = 41.92, S.D. = 10.144) เกือบทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 98.5 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 53.1 สถานภาพการสมรสของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 61.2 แต่งงานและอยู่ร่วมกันและพบว่ามีบุตรครอบครัวละ 1- 2 คนเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77) ตำแหน่งงานที่รับผิดชอบ พบว่าเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 98.1 โดยมีหน้าที่สัญญาการจ้างงานทุกคน และมีระยะเวลาของการปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัย เฉลี่ย 2.99 ปี ระยะเวลาของการปฏิบัติงานอยู่ระหว่าง 1- 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 85.0
2. คุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ช่วงคะแนน 0 -10 (Mean = 5.78, S.D. = 1.42)
3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความเครียดจากการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน การรับรู้ภาวะสุขภาพและคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย มี 3 ตัวแปร คือ ความเครียดจากการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน และการรับรู้ภาวะสุขภาพ โดยความเครียดจากการทำงานมีความสัมพันธ์กันทางลบกับคุณภาพชีวิต ($r = -0.217, p < 0.05$) ความพึงพอใจในการทำงานและการรับรู้ภาวะสุขภาพมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับคุณภาพชีวิต ($r = 0.272, r = 0.285, p < 0.05$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ภาวะสุขภาพ ความพึงพอใจในการทำงาน ความเครียดจากการทำงาน และคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย (n=257)

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. เพศ	1									
2. อายุ	-0.129*	1								
3. ระดับการศึกษา	-0.062	0.004	1							
4. รายได้	-0.079	0.061	-0.090	1						
5. สถานภาพการสมรส	0.190**	0.140*	-0.044	0.063	1					
6. ประสบการณ์ทำงาน	-0.090	0.131*	-0.078	0.074	-0.057	1				
7. ความเครียดจากการทำงาน	-0.027	0.100	0.146*	-0.096	-0.046	0.052	1			
8. ความพึงพอใจในการทำงาน	-0.052	0.018	-0.035	-0.146*	-0.003	-0.052	-0.211**	1		
9. การรับรู้ภาวะสุขภาพ	-0.142*	0.051	-0.011	-0.020	-0.040	0.013	-0.150*	0.112	1	
10. คุณภาพชีวิต	-0.072	-0.051	-0.035	0.023	-0.110	0.043	-0.217**	0.272**	0.285**	1

** $p < 0.01$, * $p < 0.05$

4. ก่อนการวิเคราะห์ความสามารถในการทำนาย โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) ได้ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นก่อน ได้แก่ การแจกแจงของตัวแปรทุกตัวเป็นโค้งปกติ ตัวแปรต้นและตัวแปรตามเป็นตัวแปรที่มีความต่อเนื่องกัน โดยตัวแปรมีลักษณะความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง แต่เนื่องจากพบว่ามีข้อมูลบางส่วนที่ผิดปกติ (Outliers) จำนวน 3 ข้อมูล จึงดำเนินการตัดข้อมูลที่ผิดปกติออก เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณด้วยสถิติ ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์อำนาจในการทำนาย เท่ากับ 257 จากนั้นได้ทดสอบความแปรปรวนคงที่ (Residual homoscedasticity) และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นว่ามีความสัมพันธ์กันเองหรือไม่ ผลวิเคราะห์พบว่า ไม่มีตัวแปรใดทำนายของแต่ละปัจจัยมีความ

สัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) ดังนั้นตัวแปรทำนายทุกตัวสามารถนำไปวิเคราะห์เพื่อหาอำนาจในการทำนายคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัยได้ โดยนำมาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น (Hierarchical Multiple Regression Analyses) เมื่อนำตัวแปรทำนายทั้งหมดเข้าสมการวิเคราะห์หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณเพื่อทำนายคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรทั้งหมดสามารถร่วมทำนายคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย ได้ร้อยละ 17.6 ($F_{[9,247]} = 5.860$, $p < 0.001$) แสดงให้เห็นว่าความเครียดจากการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน และการรับรู้ภาวะสุขภาพ สามารถร่วมกันทำนายคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยแบบเชิงชั้นของตัวแปรทำนายคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย (n=257)

ลำดับ เข้าสมการ	แหล่งของตัวแปร	b	SEb	β	t	R ²
1	ปัจจัยส่วนบุคคล					0.020
	เพศ	-0.179	1.164	-0.009	-0.154	
	อายุ	-4.235	0.049	-0.052	-0.862	
	ระดับการศึกษา	-4.292	0.415	-0.001	-0.010	
	รายได้	3.434	0.000	0.053	0.890	
	สถานภาพการสมรส	-0.715	0.444	-0.097	-1.611	
	ประสบการณ์ทำงาน	1.067	0.011	0.055	0.933	
2	ความเครียดจากการทำงาน	-8.557	0.040	-0.130	-2.121*	0.067
3	ความพึงพอใจในการทำงาน	0.125	0.033	0.229	3.796***	0.123
4	การรับรู้ภาวะสุขภาพ	1.364	0.341	0.238	4.001***	0.176

*** $p < 0.001$, * $p < 0.05$

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย ผลการวิจัยอภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

ผลการศึกษาครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างพนักงานรักษาความปลอดภัยส่วนใหญ่ มีระยะเวลาของการปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัย เฉลี่ย 2.99 ปี โดยส่วนใหญ่มีระยะเวลาของการปฏิบัติงานอยู่ระหว่าง 1 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 85.0 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของธนวัฒน์ เรืองเดช (2545) เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย ศึกษาเฉพาะกรณีพนักงานรักษาความปลอดภัย ในบริษัทเอกชน ที่พบว่าส่วนใหญ่พนักงานรักษาความปลอดภัยมีอายุการทำงานมากกว่า 2 ปี (ร้อยละ 46.9) การที่มีประสบการณ์ในการทำงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยอยู่ระหว่าง 1 - 5 ปีนั้น อาจจะส่งผลต่อการปฏิบัติงาน และจะนำมาซึ่งความเครียด

จากการทำงาน หรือความพึงพอใจในการทำงาน และเป็นแรงจูงใจทำให้เกิดความต้องการทำงานต่อไป หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงงานใหม่ได้ ทั้งนี้คุณภาพของบุคคลอาจได้รับอิทธิพลจากหลายองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครอบครัว สภาพแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรม และสุขภาพของแต่ละบุคคล

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลความเครียดจากการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน การรับรู้ภาวะสุขภาพและคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย มี 3 ตัวแปร คือ ความเครียดจากการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน และการรับรู้ภาวะสุขภาพ โดย ความพึงพอใจในการทำงานและการรับรู้ภาวะสุขภาพ มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับคุณภาพชีวิต ($r = 0.272$, $r = 0.285$, $p < 0.05$)

ความเครียดจากการทำงานมีความสัมพันธ์กันทางลบกับคุณภาพชีวิต ($r = -0.217, p < 0.01$) เนื่องจากธรรมชาติของงานรักษาความปลอดภัย เป็นงานประจำที่ปฏิบัติเหมือนเดิมทุกวันตามขอบเขตความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ เช่น ฝ้าอาคาร ฝ้าลานจอดรถ งานจราจร ฯลฯ ลักษณะงานที่คงที่ มีการเปลี่ยนแปลงน้อยใช้ความสามารถเฉพาะน้อย ไม่เกิดความท้าทาย จึงไม่ส่งผลให้ความเครียดในงานสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพิมพ์ประภา อมรภิภิณู (2548) เรื่องปัจจัยความเครียดในการทำงานที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของครูมัธยมสังกัดรัฐบาล จำนวน 350 คน ที่พบว่าความเครียดมากขึ้นจะทำให้คุณภาพชีวิตน้อยลง โดยความเครียดจะส่งผลกระทบต่อบุคคลทางด้านร่างกายที่ทำให้เกิดอาการต่างๆ เช่น ปวดศีรษะ ปวดเมื่อย เหนื่อยล้า เพิ่มความดันโลหิต และอัตราการเต้นของหัวใจ ผลทางด้านจิตใจทำให้เกิดอาการต่าง ๆ เช่น ก้าวร้าว วิตกกังวล เก็บกด เบื่อหน่าย โกรธง่าย หงุดหงิด และมีความรู้สึกไม่มีศักดิ์ศรี ผลทางด้านพุทธิปัญญา เช่น ไม่สามารถตัดสินใจได้เด็ดขาด ไม่มีสมาธิ ทนต่อการวิจารณ์ไม่ได้ แก้ปัญหาได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ และผลกระทบทางด้านพฤติกรรม เช่น เสี่ยงต่อการติดยาเสพติด การแสดงออกทางอารมณ์ที่รุนแรง ดื่มเหล้าหรือสูบบุหรี่มากเกินไป พุดจาที่ไม่เหมาะสม และกิริยามารยาทไม่เหมาะสม ผลการศึกษาครั้งนี้สนับสนุนแนวคิดทฤษฎีของวาก์ และสปีลเบิร์กเกอร์ (Vaag & Spielberger, 1998) ที่กล่าวว่า ความเครียดจากการทำงาน เช่น บทบาทของบุคคล ปริมาณงานที่มากเกินไป การเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร และการไม่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้น จะมีอิทธิพลต่อผู้ปฏิบัติงานซึ่งจะมีผลเสียต่อประสิทธิภาพการทำงาน นอกจากนี้ประสิทธิภาพการทำงานที่ลดลงจะมีผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน หรือคุณภาพชีวิต (ปาริชาติ ธีระวิทย์, 2541) เนื่องจากคุณภาพชีวิตของบุคคลจะประกอบไปด้วยหลายๆ องค์ประกอบ และความพึงพอใจในการทำงานเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของคุณภาพชีวิต จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า คุณภาพชีวิตด้านการทำงานมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตโดยรวม ($r = 0.729, p < 0.01$) ความพึงพอใจในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ

คุณภาพชีวิต ($r = 0.272, p < 0.01$) ความพึงพอใจในการทำงานของเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของคุณภาพชีวิตของบุคคล ทั้งนี้ความพึงพอใจจากการทำงานเกิดจากองค์ประกอบ 10 ประการ กล่าวโดยเดสส์เลอร์ (Dessler, 1991) ได้แก่ คุณค่าของงานที่ทำ สภาพการทำงานมีความปลอดภัยและมั่นคง ค่าตอบแทนและผลประโยชน์ที่เพียงพอ ความมั่นคงและการมีหลักประกันในการทำงาน มีการควบคุมดูแลอย่างเหมาะสม ได้รับทราบผลการปฏิบัติงาน มีโอกาสในการเรียนรู้ และก้าวหน้าในงาน มีโอกาสได้รับความดีความชอบ มีสภาพสังคมที่ดี มีความเป็นธรรมและยุติธรรม ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของรัชพล บุญอ่อนกวีพัฒนา (2551) คุณภาพชีวิตมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตความเป็นอยู่และแนวโน้มพฤติกรรมในการทำงานของพนักงานบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 253 คน ด้านความเป็นอยู่ในสถานที่ทำงานมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ด้านที่ทำงานมีบรรยากาศผ่อนคลายในการทำงานมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ด้านแรงกระตุ้นในการทำงานมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง และด้านสุขภาพจิตโดยรวมของพนักงานที่มีต่อการทำงานมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และงานวิจัยคุณภาพชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศเหล่านักบิน พบว่า ความพึงพอใจใน การทำงานของข้าราชการกองทัพอากาศเหล่านักบิน ด้านสัมพันธ์ภาพในการทำงานมีความพึงพอใจมากมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต ซึ่งหมายความว่า ถ้าหากข้าราชการกองทัพอากาศเหล่านักบิน มีความพึงพอใจในการทำงานมากขึ้นเท่าไร ก็จะทำให้ข้าราชการกองทัพอากาศ เหล่านักบินมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นไปด้วย (ภัทรวุฒิ ตูลยลักษณ์, 2547) นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจกับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับต่ำ อาจเนื่องจากลักษณะงานของพนักงานรักษาความปลอดภัย จะมีสภาพการทำงานที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งและมีรูปแบบที่ซ้ำๆเหมือนเดิม อีกทั้งมีโอกาสน้อยที่จะเรียนรู้และความก้าวหน้าค่อนข้างน้อย ไม่มีวันหยุดและหากหยุดงานก็ไม่ได้ค่าตอบแทนในวันนั้น จึงส่งผลให้ความ

พึงพอใจของบุคคลกลุ่มนี้ไม่สูงเท่าที่ควรเมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น ๆ

การรับรู้ภาวะสุขภาพมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับคุณภาพชีวิต ซึ่งยูเนสโก (UNESCO, 1978) ได้กล่าวถึงคุณภาพชีวิตไว้ว่า คุณภาพชีวิตเป็นความรู้สึกของการอยู่อย่างพอใจ มีความสุข สุขภาพที่ดีมีความสำคัญต่อชีวิต ประกอบด้วยปัจจัยหลายประการที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต เช่น อาหาร โภชนาการ สุขภาพและอนามัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยภาวะสุขภาพของประชาชนที่อพยพจากการขยายเหมืองลิกันต์ ซึ่งปัจจัยภาวะสุขภาพทางกายมีอิทธิพลต่อโครงสร้างครอบครัว ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคุณภาพชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นถึง ความเกี่ยวเนื่องจากลักษณะการประกอบอาชีพของประชาชนในหมู่บ้าน ซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างแรงงานและสภาพการทำงานที่ไม่มีวันหยุดพัก เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจรัดตัว ทำให้เกิดการเจ็บป่วยจากการทำงานมากขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของบุคคลนั้นๆ

เมื่อนำตัวแปรทำนายทั้งหมดเข้าสมการวิเคราะห์หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณเพื่อทำนายคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรทั้งหมด ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล (อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพการสมรส และประสบการณ์การทำงาน) ความเครียดจากการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน และการรับรู้ภาวะสุขภาพ สามารถรวมทำนายคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย ได้ร้อยละ 17.6 ($F_{[9,247]} = 5.860, p < 0.001$) และปัจจัยสำคัญที่ทำนายคุณภาพชีวิต ได้แก่ ความเครียดจากการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน และการรับรู้ภาวะสุขภาพ ($R^2 \text{ Square Change} = 0.067, 0.123, \text{ และ } 0.176$ ตามลำดับ) แสดงให้เห็นว่า ความเครียดจากการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน และการรับรู้ภาวะสุขภาพ มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย

ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์ประภา อมรภิภิณู (2548) ที่ศึกษาคุณภาพชีวิตครูมัธยมสังกัดรัฐบาล พบว่า อายุ ระดับการศึกษา

ความเครียดในการทำงาน ค่าตอบแทนสามารถทำนายคุณภาพชีวิตโดยรวม และการศึกษาของปาริชาติ ธีระวิทย์ (2541) ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน สามารถทำนายคุณภาพชีวิตโดยรวมได้ นอกจากนี้ความเครียดยังมีอิทธิพลต่อภาวะสุขภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดำรงศักดิ์ (Damrongsak, 2008) ที่ศึกษาในพนักงานดับเพลิงที่เมืองเบอร์มิงแฮม ประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่าความเครียดจากการทำงานมีอิทธิพลกับภาวะสุขภาพ การรับรู้ภาวะสุขภาพทำนายคุณภาพชีวิตโดยรวม ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการรับรู้ภาวะสุขภาพเป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงว่าคุณค่ามีความสมบูรณ์ของสุขภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล และความพึงพอใจในการทำงาน สามารถทำนายคุณภาพชีวิตโดยรวมได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดำรงศักดิ์ (Damrongsak, 2008) และบีเจีย และคณะ (Bejia, Younes, Jamila, Khalfallah, Ben Salem, Touzi, et al., 2005) ที่ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของพนักงานดับเพลิงและเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล พบว่า ความพึงพอใจในการทำงานมีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิต ผลการศึกษานี้สามารถอธิบายได้ว่า ความพึงพอใจของบุคคล ได้แก่ ค่าตอบแทน การเลื่อนตำแหน่ง การได้รับการแนะนำเกี่ยวกับการทำงาน สวัสดิการต่างๆ รางวัล กฎระเบียบการทำงาน ผู้ร่วมงาน ประเภทของงานที่ทำ และการสื่อสารภายในองค์กร (Spector, 1997) มีความสัมพันธ์และทำนายคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย จะเห็นได้ว่าถึงแม้พนักงานรักษาความปลอดภัยจะมีระดับการศึกษา ลักษณะงาน และบริบทที่แตกต่างจากพนักงานดับเพลิง และเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล แต่ยังคงพบว่าเป็นเรื่องตัวแปรด้านการทำงาน มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตเช่นเดียวกัน อาจเนื่องจากคุณภาพชีวิตจะประกอบไปด้วยหลายองค์ประกอบซึ่งความพึงพอใจในการทำงานเป็นองค์ประกอบที่สำคัญโดยเฉพาะบุคคลในวัยทำงาน ความพึงพอใจในงานจะทำให้บุคคลรับรู้ว่าตนเองมีคุณค่าสามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลทั้งทางด้านร่างกายและจิตสังคมได้ครบถ้วน และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ด้านการปฏิบัติการพยาบาล พยาบาลอาชีวอนามัยหรือพยาบาลที่ทำอยู่ในสถานประกอบการสามารถนำปัจจัยที่สามารถช่วยในการทำนายคุณภาพชีวิต มาใช้ในการจัดโปรแกรมในการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัยให้ดียิ่งขึ้น

ด้านการศึกษาพยาบาล มุ่งเน้นให้มีการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาปรับใช้ในรูปแบบการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพของคนในวัยทำงาน เพื่อให้ นักศึกษามีความเข้าใจในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้รับบริการอย่างเหมาะสม

ด้านการบริหาร โดยผู้บริหารที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการกำหนดนโยบายและให้การสนับสนุนการจัดแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตการทำงานของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนเป็นประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การดำเนินการวิจัยในการศึกษาความเครียดจากการทำงาน ความพึงพอใจในงาน การรับรู้ภาวะสุขภาพ และคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ เช่น การสนับสนุนทางสังคม ระดับสมรรถภาพทางกายของบุคคล และสภาวะทางด้านจิตใจที่อาจมีผลต่อคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัย
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในเชิงลึก
3. ผลการศึกษาครั้งนี้ ใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัยให้มีประสิทธิภาพในการทำงานต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

เอกสารอ้างอิง

- งานรักษาความปลอดภัย สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2551). *ภาระงานของงานรักษาความปลอดภัย*. ค้นหเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2553, จาก <http://www.building.psu.ac.th/security/vision.php>
- ธนวัฒน์ เรืองเดช. (2545). *ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานรักษาความปลอดภัย ศึกษาเฉพาะกรณีพนักงานรักษาความปลอดภัยในบริษัทเอกชน*. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ปาริชาติ อีระวิทย์. (2541). *ความเครียดของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของพนักงาน*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิมพ์ประภา อมรกิจบุญโญ. (2548). *ปัจจัยความเครียดในการทำงานที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของครูมัธยมสังกัดรัฐบาลในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภัทรวุฒิ ตุลยลักษณ์. (2547). *คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการกองทัพอากาศเหล่านักบิน*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รัชพล บุญเนกวัฒนา. (2551). *คุณภาพชีวิตการทำงานที่มีความสัมพันธ์กับความพอใจในชีวิตความเป็นอยู่และแนวโน้มพฤติกรรมในการทำงานของพนักงานบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง*. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Bejia, I. , Younes, M., Jamila, H. B., Khalfallah, T., Ben Salem, K., Touzi, M., et al. (2005).

Prevalence and factors associated to low back pain among hospital staff. *Joint Bone Spine*, 72(3), 254-259.

Cascio, W. F. (1998). *Managing human Resource: Productivity, Quality of Working Life, Profiles* (5th ed.). New York: The McGraw-Hill Companies, Inc.

Damrongsak, M. (2008). *Occupational Stressors, Job Satisfaction, and Back Pain in Firefighters*. Dissertation. Birmingham, AL: University of Alabama at Birmingham Graduate School.

Dessler, G. (1991). *Management principles and practices for tomorrow's leaders*. New Jersey: Pearson Education.

Feyer, A. M., Herbison, P., Williamson, A. M., de Silva, I., Mandryk, J., Hendrie, L., et al. (2000). The role of physical and psychological factors in occupational low back pain: a prospective cohort study. *Occup Environ Med*, 57(2), 116-120.

French, J. R. P., & Jr., Caplan, R. D., (1972). Organizational stress and individual strain. *In A. J. Marrow* (Ed.), *The failure of success*. New York: Amacom.

Huse, E. F., & Cummings, T. G. (1985). *Organization Development and Change* (3rd ed.). United State of America: A West Publishing.

Landry, M. D., Raman, S. R., Sulway, C., Golightly, Y. M., & Hamdan, E., (2008). Prevalence and risk factors associated with low back pain among health care providers in a Kuwait hospital. *Spine*, 33(5), 539-545.

Polit, D. F., & Beck, C. T. (2008). *Nursing research: Generating and assessing evidence for nursing practice* (8th Ed.). Philadelphia : Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins.

Speak, D. L., Cowart, M. E., & Pellet, K. (1989). Health perception and lifestyles of the elderly. *Research in Nursing and Health*, 12(2), 93-100.

Spector, P. E. (1997). *Job satisfaction*. California: SAGE Publication, Inc.

Vagg, P. R., & Spielberger, C. D. (1998). Occupational stress: measuring job pressure and organizational support in the workplace. *Journal of Occupational Health Psychology*, 3(4), 294 - 305.

UNESCO. (1978). *Population Education in Asia: A Source Population. Quality of Life Themes*. Bangkok: Regional Office for Education in Asia.